

AV TUVA BJØRKVOLD, FORFATTER, RESSURSLÆRER
FOR NYSGJERRIGPER OG HØGSKOLEKTOR I
NORSK VED HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS

Hvorfor Lesekrok i Nysgjerrigper?

Lesing er en av fem grunnleggende ferdigheter som er innført med Kunnskapsløftet. Lesing er ikke lenger noe som bare er norsklærers ansvar. Nå er alle lærere leselærere. Men hva betyr det egentlig i praksis? Hvordan kan man jobbe med lesing i alle fag?

Det viktigste elevene kan lære, er at de ikke alltid skal lese på samme måte. Å lete etter fakta i en tekst krever en annen form for lesing enn det å lese for underholdningens skyld. Derfor må elevene få et verktøy for å lese hensiktsmessig, og å få med seg det de leser.

Nysgjerrigper vil med Lesekroken gi tips til hvordan tekstene i Nysgjerrigperbladet kan brukes til å øke elevenes lesekompetanse. Til hvert blad får du en ny utgave av Lesekroken med utgangspunkt i en av artiklene fra bladet.

Lesekroken består av tre typer oppgaver. Den ene går på en lesestrategi, den andre går på å lese mellom linjene (detektivlesing). I tillegg vil det være en oppgave som tar i bruk andre innfallsvinkler. Hver gang vil det være en kort teoretisk tilnærming til hvorfor oppgavene er laget som de er.

UNDERVISNINGSSOPPLEGG TIL ARTIKKELEN «SKATTEJAKT I EIDSVOLLSBYGNINGEN» I NYSGJERRIGPER NR. 2-14

Tidslinje trukket ut av teksten

Artikkelen «Skattejakt i Eidsvollsbygningen» handler om restaurering, og viser derfor til ulike tidspunkter i historien. Dette blir gjort både gjennom bildene og i den skrevne teksten. Å identifisere at artikkelen også har med tid og tall å gjøre, er en viktig strategi for å forstå teksten. Den grunnleggende ferdigheten å regne innebærer blant annet å se tallene i en tekst, og å kunne framstille disse både med ord, og mer skjematisk eller grafisk. Når vi her omformer informasjon om årstall til en tidslinje, blir det lettere for elevene å forholde seg til tidsaspektet.

La først elevene sortere bildene i kronologisk rekkefølge, før de prøver å plassere dem på årstall. Det er ikke lett å tidfeste nøyaktig selve restaureringen av Eidsvollsbygningen, men en kan si at arbeidet foregår en tid før 2014.

Deretter kan elevene gå inn i artikkelen og markere all tekst som har med tid å gjøre. Vi ser da at tidslinja må forlenges kraftig bakover, til personalunionen mellom Danmark og Norge, som startet i 1380 og ble en realunion fra 1660 og fram til 1814.

Tidslinja kan lages både digitalt og for hånd. Om det gjøres digitalt, kan for eksempel bildene fra teksten kopieres over på tidslinja, da det er disse som skal plasseres, mens informasjon fra teksten kan skrives inn.

FOTO: NTB SCANPIX

Om Nysgjerrigper

Nysgjerrigper er Forskningsrådets tiltak for elever og lærere i barneskolen. Hovedmålet er å oppmuntre barn og unge til å ta vare på og dyrke sin nysgjerrighet, forskertrang og fantasi. Nysgjerrigper vil øke interessen for forskning og vitenskap – og håper flere unge mennesker velger forskning som karrierevei.

I tillegg til et eget vitenskapsmagasin inkluderer tiltaket nettsted og ulike læretilbud – blant annet veiledning til hvordan barn kan arbeide med et forskningsprosjekt.

Les mer om tiltakets tilbud og aktiviteter på nysgjerrigper.no

Lesekroken

Av Tuva Bjørkvold

Oppgaver til «Skattejakt i Eidsvollsbygningen»

1. Ett bilde på tre - to - ett ord

Jobb sammen to og to, kall dere A og B.

- a) A velger seg et bilde, og skal beskrive dette med bare tre ord. For eksempel forfra, utenfra, bygning. B skal gjette hvilket bilde det er.
- b) B velger bilde, og beskriver det med tre ord.
- c) A velger et nytt bilde, men nå er det kun tillatt å bruke to ord. Bytt oppgave.
- d) I siste runde kan dere bare benytte ett ord til å beskrive bildet.

2. Tidslinje

Jobb sammen to og to. Det er til sammen 14 bilder i artikkelen.

- a) Sorter bildene i historisk riktig rekkefølge.
- b) Finn de stedene i teksten som har med tid å gjøre.
- c) Prøv å plassere bildene og informasjonen fra teksten på en tidslinje som går fra 1380 til 2014.

3. Detektivlesing

- a) Hva het Oslo i 1814?
- b) Hva var de omtrentlige målene på de opprinnelige tapetarkene brukt i 1814?
- c) Hvordan så rommene til tjenestefolket ut, sammenliknet med rommene der Grunnloven ble diskutert?

Forslag til løsning:

Ankomst til Eidsvoll noen uker før 17. mai 1814

Grunnloven undertegnet 17. mai 1814

1380

1814

1866

1884

1964

ca 2010

2014

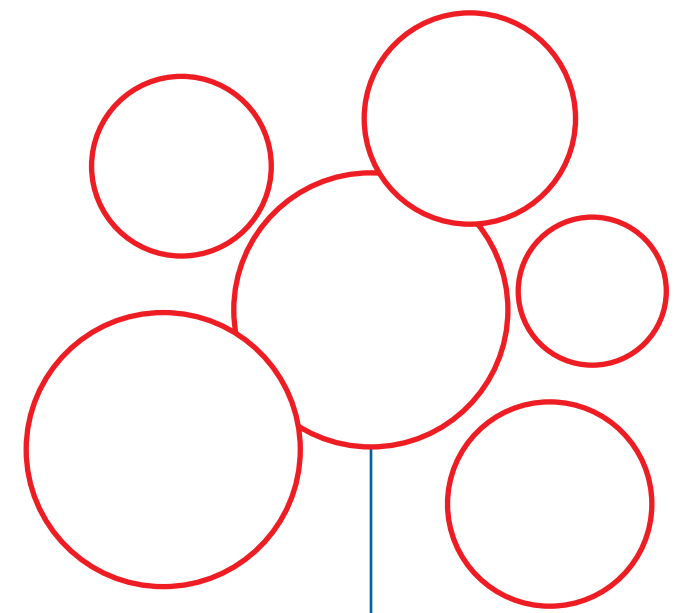
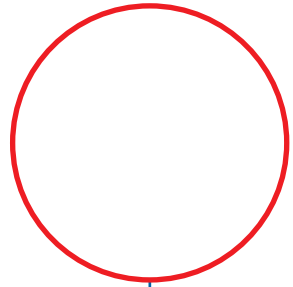
Norge i union med Danmark

Tidligere restaurering av Eidsvollbygning

Fyll inn selv:

1380

1814

1866

1884

1964

ca 2010

2014

